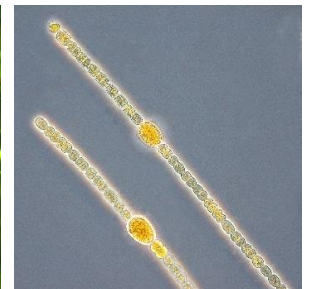
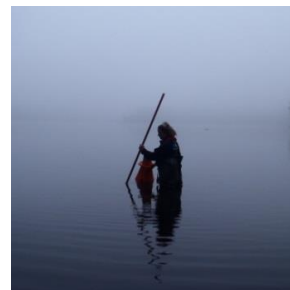

Recipientkontroll 2025

Sweco Mölnlycke AB

- Nytt Sweco-kontor sen 2024 – Tidigare Medins Havs- och vattenkonsulter
- Två avdelningar: Marin miljö och Sötvatten miljö
- Ackrediterade för flertalet analysmetoder, däribland kiselalger, växtplankton och (limnisk) bottenfauna.
- Genomför även flertalet andra inventeringar i form av naturvärdesinventering, biotopkartering, elfisken mm.

Undersökningarna skall ge

- en bild av den allmänna miljösituationen och hur olika verksamheter påverkar vattenmiljön
- verktyg för utvärdering, planering och utförande av miljöförbättrande åtgärder
- underlag till medlemmarnas miljörapporter och tillståndsansökningar

Årets undersökningar

- Vattenkemi (44 stationer)
- Kiselalger i vattendrag (7 stationer)
- Växtplankton (4 stationer i Hjälmmaren)
- Bottenfauna i vattendrag (14 stationer)

Kiselalger

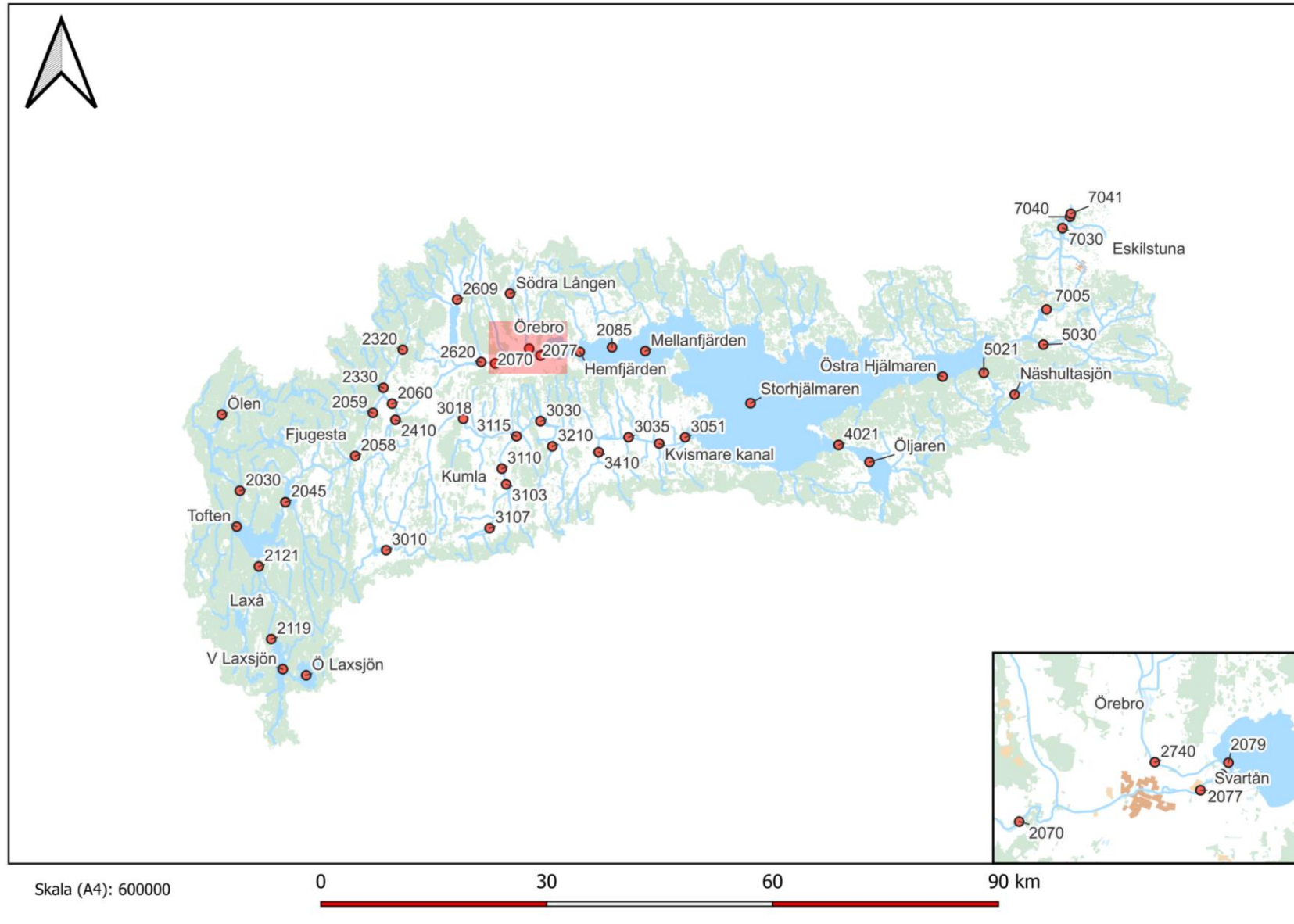

**Ramberggrör för
provtagning av
växtplankton**

Sparkprovtagning av bottenfauna

Karta över provplatser

SGS Provtagning

SGS erfarna provtagare

- Vattenkemi
- Kiselalger
- Växtplankton
- Bottenfauna i sjöar

SWECO

- Bottenfauna i rinnande vatten

SGS Kemiska analyser

SGS specialiserade inom vatten- och markanalyser och har bl a ett avancerat dioxinlaboratorium

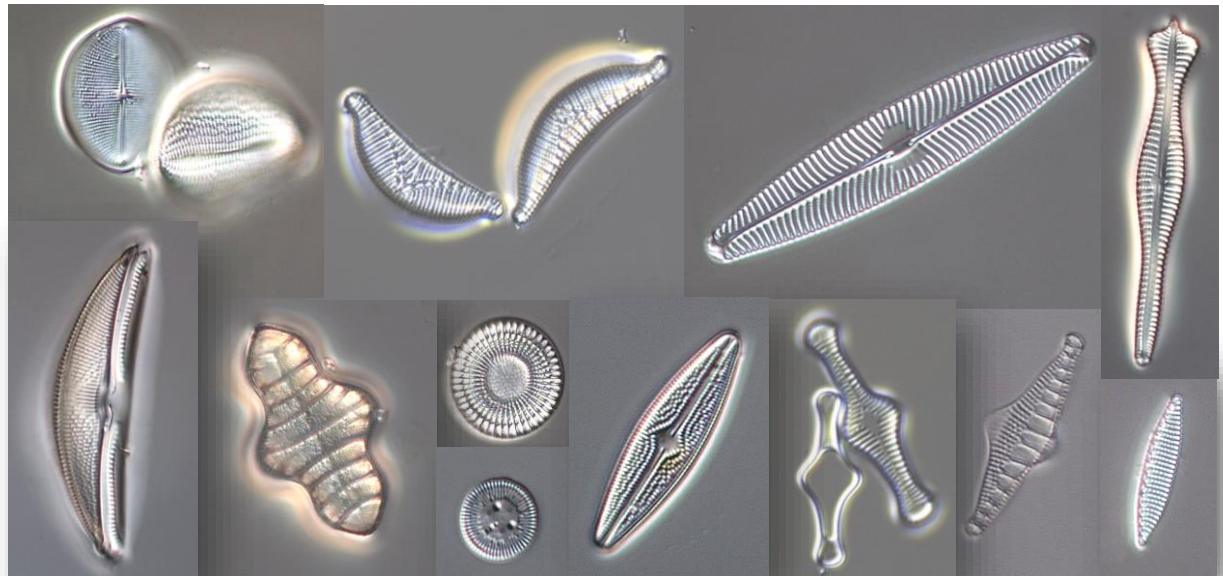

Biologiska analyser - Sweco

Bottenfauna i vattendrag – Mikael Forssén

Kiselalger – Irene Sundberg

Växtplankton – Ingrid Hårding, Emma
Stenlund och Michaela Stragnefors

Utvärdering

- Kontroll av data
- Kvartalsrapporter vattenkemi
- Utvärdering vattenkemi och biologi
- Resultatredovisning 1 mars
- Sammanfattande årsrapport till årsmötet

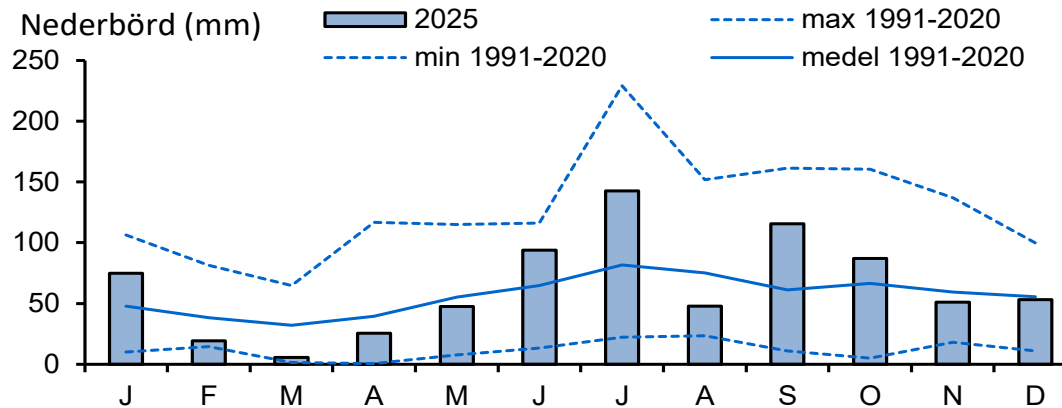
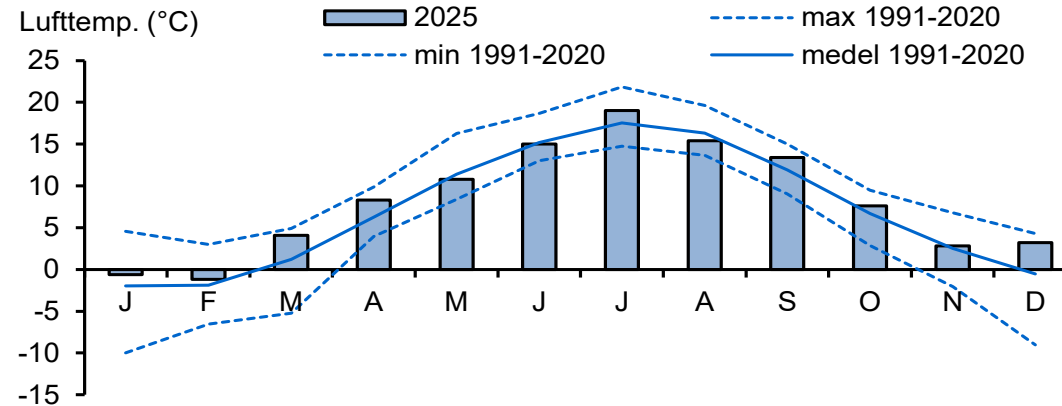
Hjälmarens vattenvårdsförbund

Recipientkontroll och åtgärdsarbete 2025

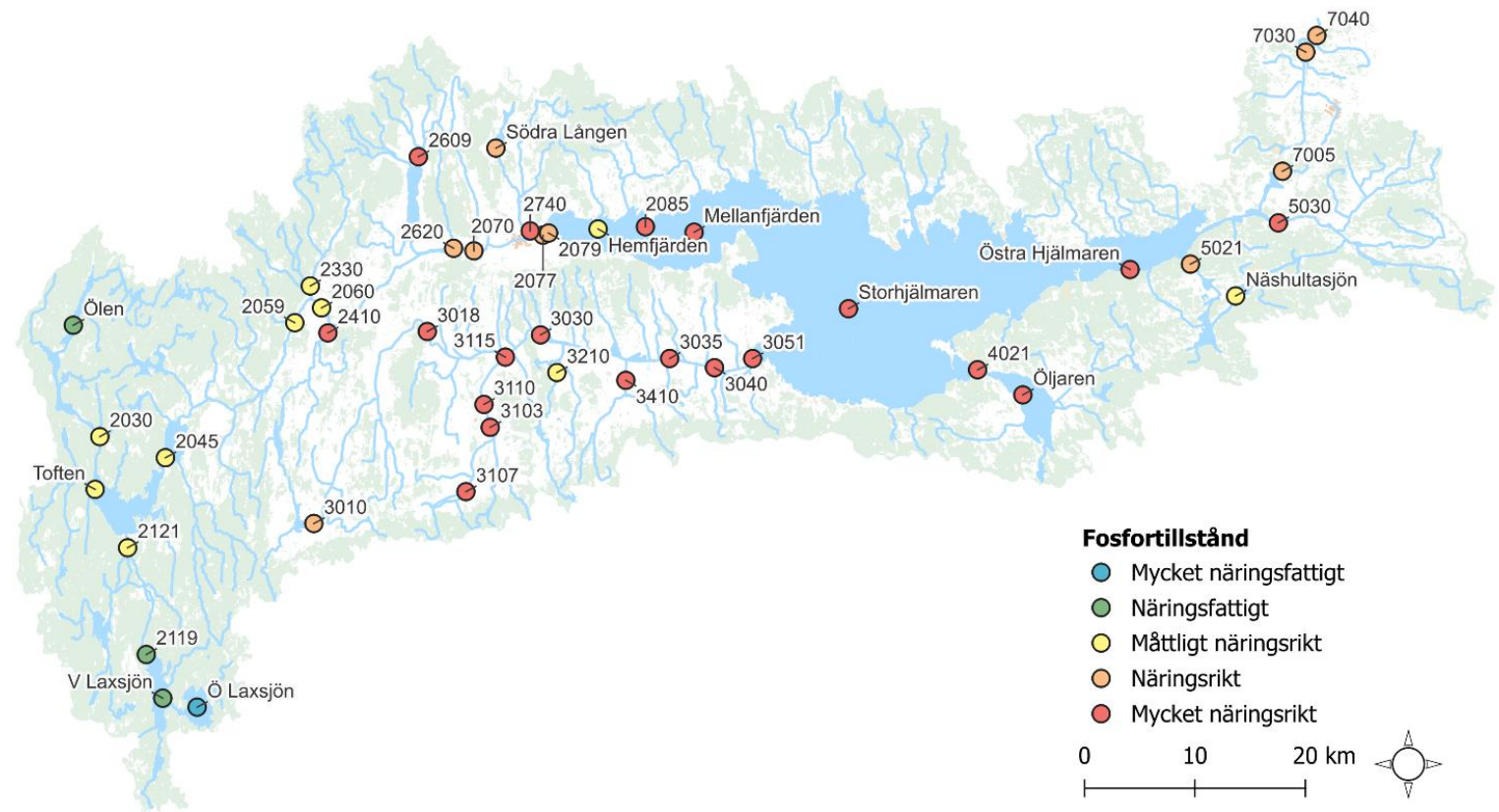
Temperatur och nederbörd

- Varm mars, april och december
- Hög nederbörd i januari, juli och september och låg i februari och mars

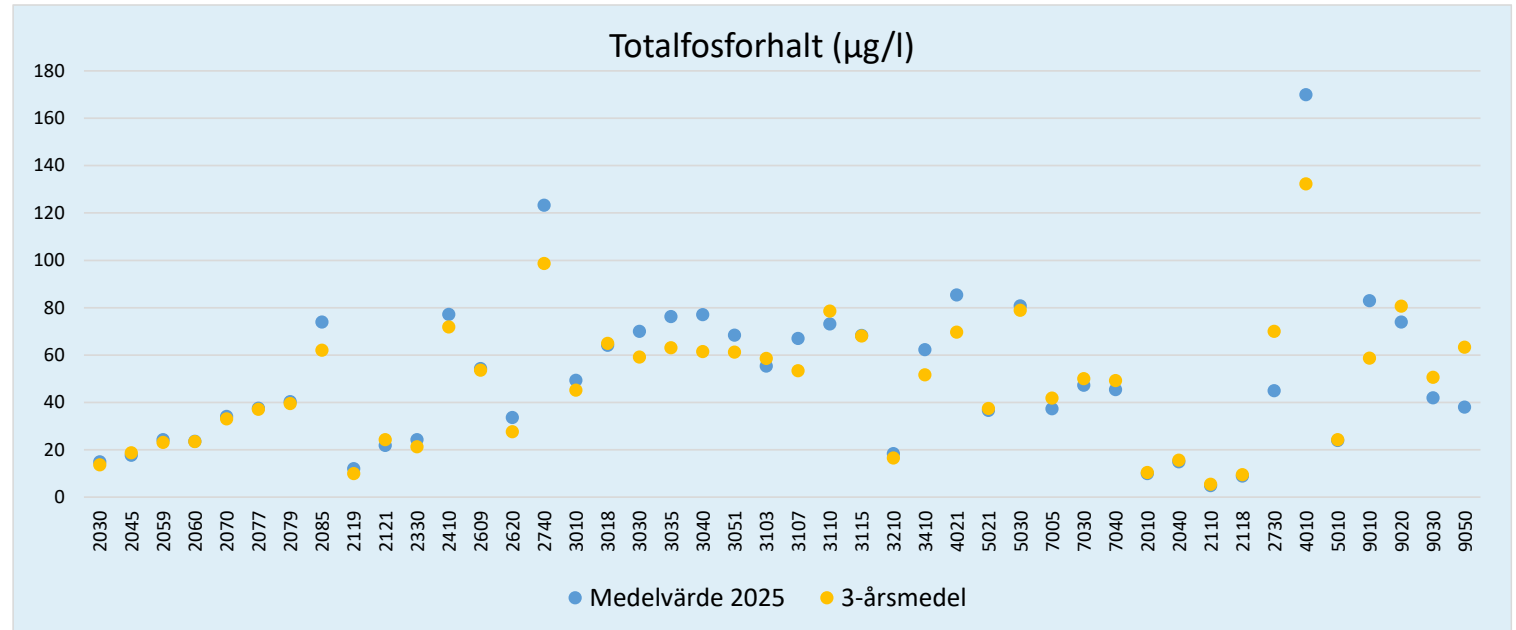
Näringstillstånd i avrinningsområdet

- Näringsrikt till mycket näringsrikt i sjöar och vattendrag i jordbruksområden
- Näringsfattigt till mycket näringsfattigt i de över delarna av Svartån och Laxån

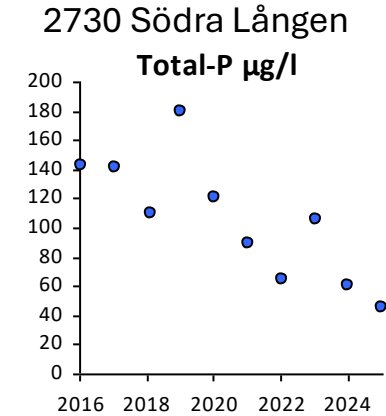
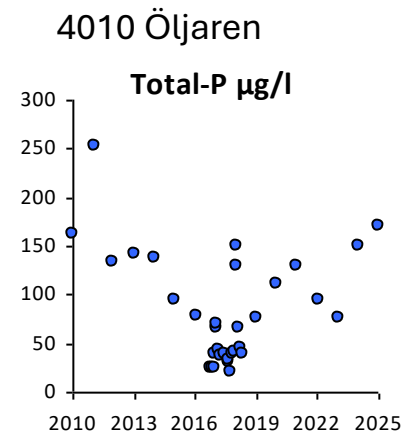
Näringstillstånd årsmedel och treårsmedel

- 2740 Lillån från Lången samt 4010 Öljaren hade högre fosforhalt 2025, jämfört med treårsmedel.
- Täljeån 3030, 3035, 3040 hade något högre fosforhalt 2025, jämfört med treårsmedel.
- 2730 Södra Lången hade en lägre fosforhalt 2025, jämfört med treårsmedel.

Näringstillstånd årsmedel och treårsmedel

- 2740 Lillån från Lången samt 4010 Ölajaren hög medelfosforhalt 2025.
- Täljeån 3030, 3035, 3040 hade något medelfosforhalt 2025.
- 2730 Södra Lången hade en lägre fosforhalt 2025, jämfört med treårsmedel.

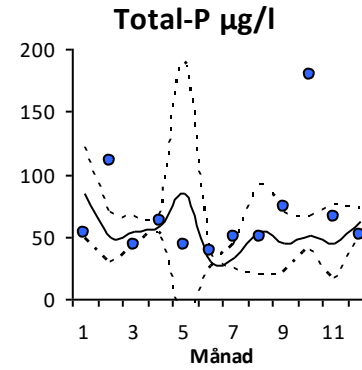
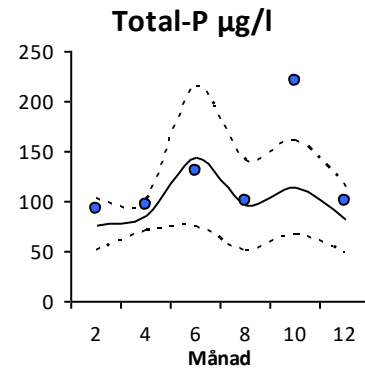
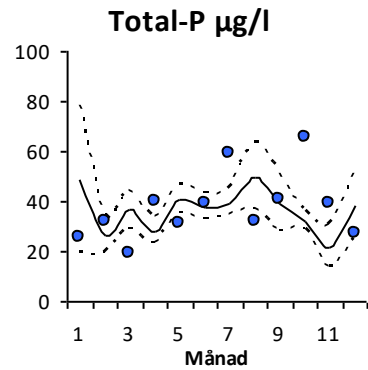

Q4–Hög totalfosforhalt TOC och färg i oktober

2077– Svartån uppstr Skebäck

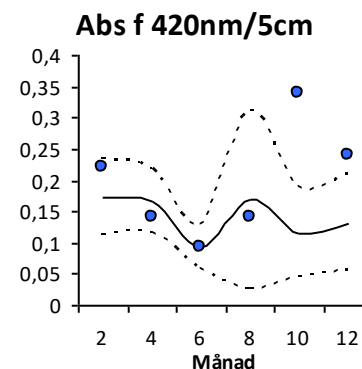
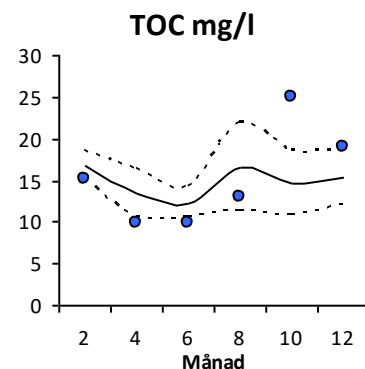
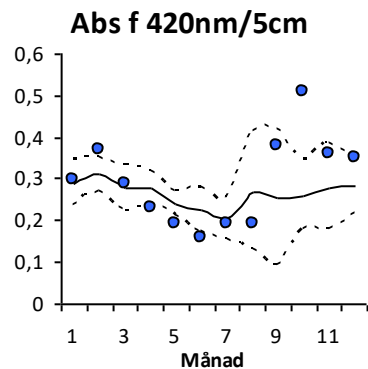
2740– Lillån från Lången

3051– Täljeån utfl StorHjälmaren

Årscykler och provtillfällena av vattenkemi

- 5-årsmedelvärde
- Standardavvikelse
- Senaste årets provtagningar

Näringsstatus i åtgärdsområden

2609 Blackstaån Tysslingen – Flertal fosfor-reducerande åtgärder

2740 Lillån från Lången- Reduktionsfiske mot interngödning i Lången

4021 Forsån Öljarrens utlopp – Lågflödesmuddring mot interngödning

5030 Tandlaåns mynning – restaurering dammar

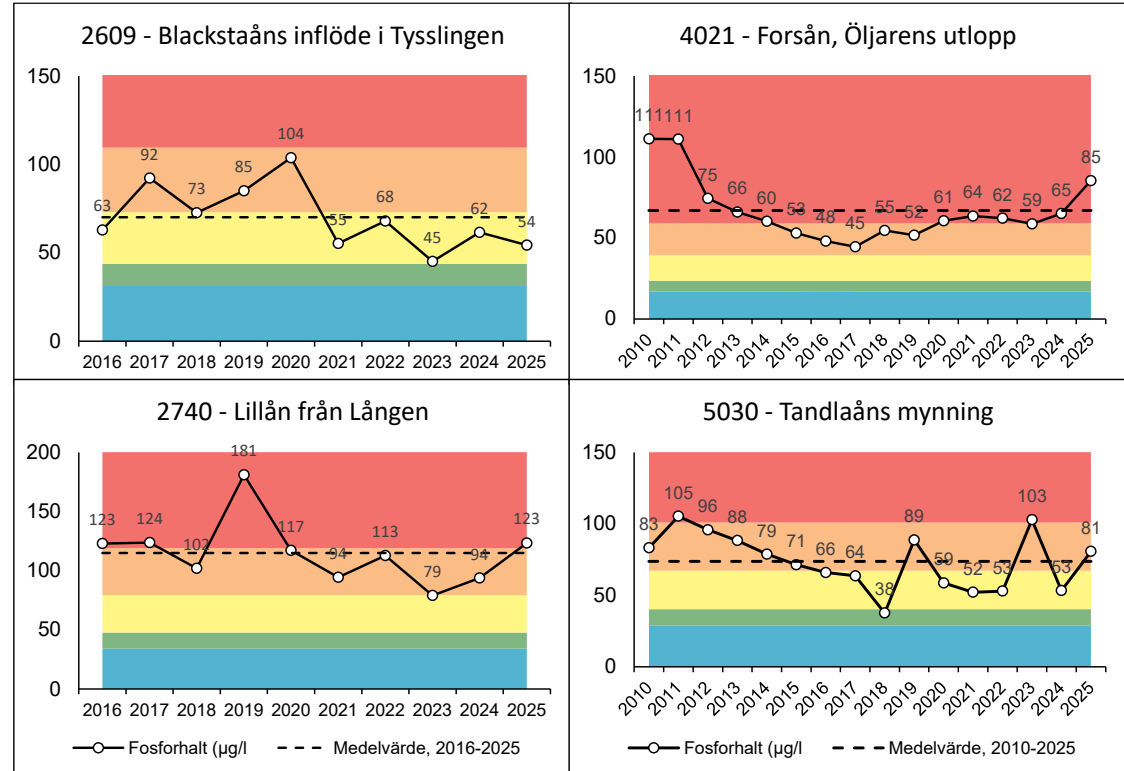
Näringsstatus i åtgärdsområden

2609 Blackstaåns i Tysslingen – Minskande trend

2740 Lillån från Lången- Bakslag 2025, högt värde i oktober

4021 Forsån Öljarens utlopp – Minskande trend fram till 2017, därefter ökande

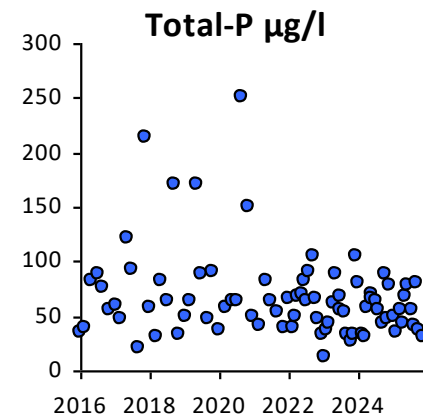
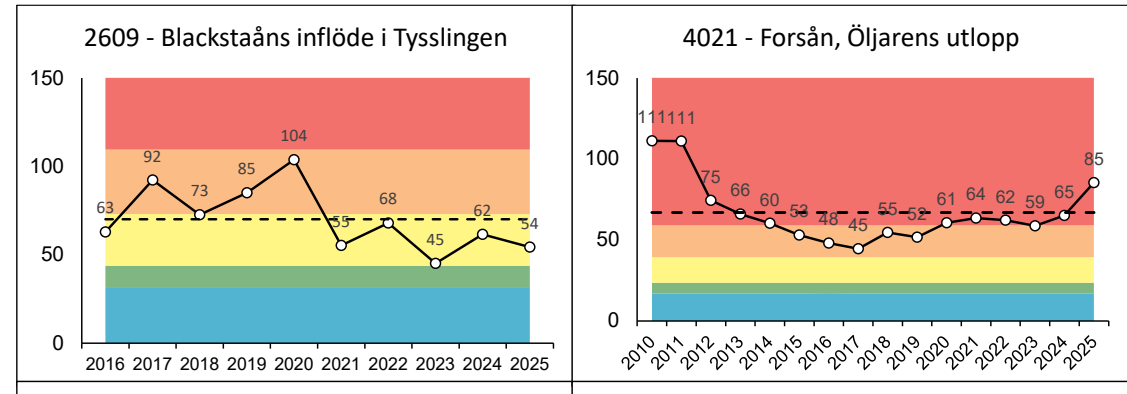
5030 Tandlaåns mynning – minskade fram till 2018 därefter hackigt

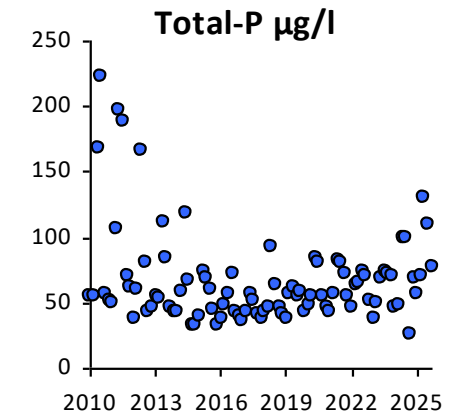
Näringsstatus i åtgärdsområden

2609 Blackstaåns i Tysslingen – Minskat antal höga fosforvärden de senaste åren

4021 Forsån Öljarens utlopp – Höga fosforvärden har åter ökat

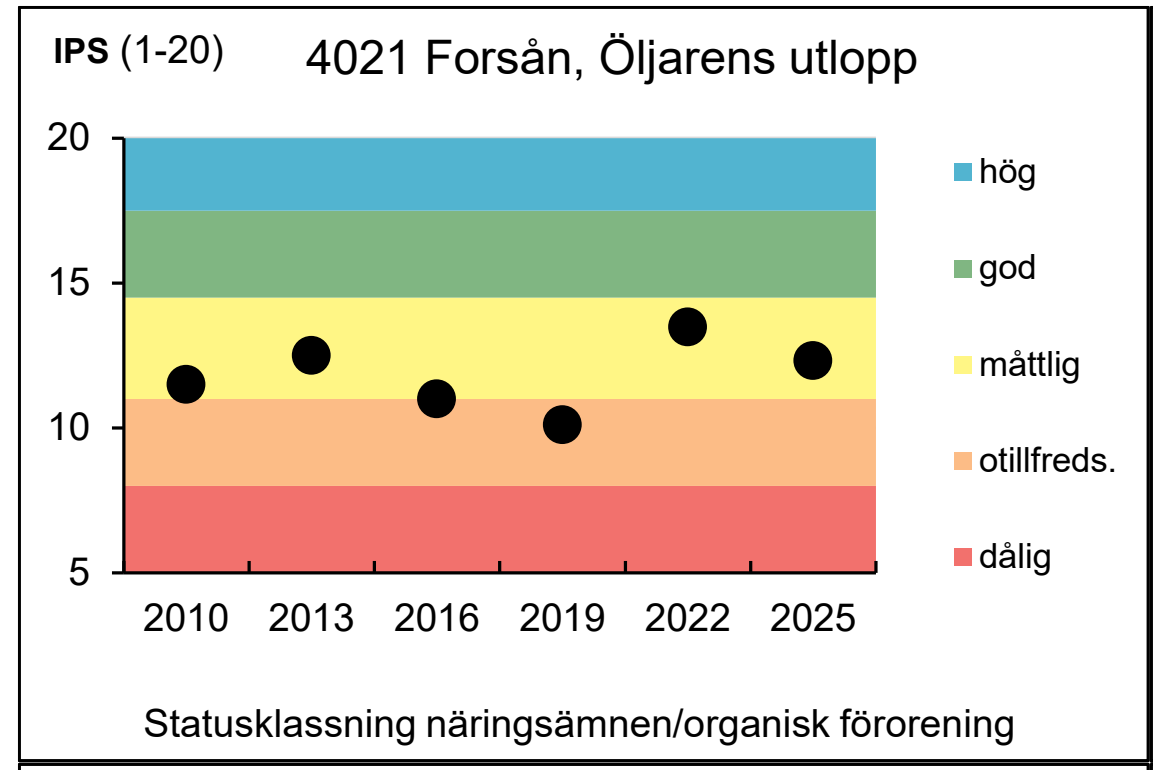
2609 Blackstaån

4021 Forsån

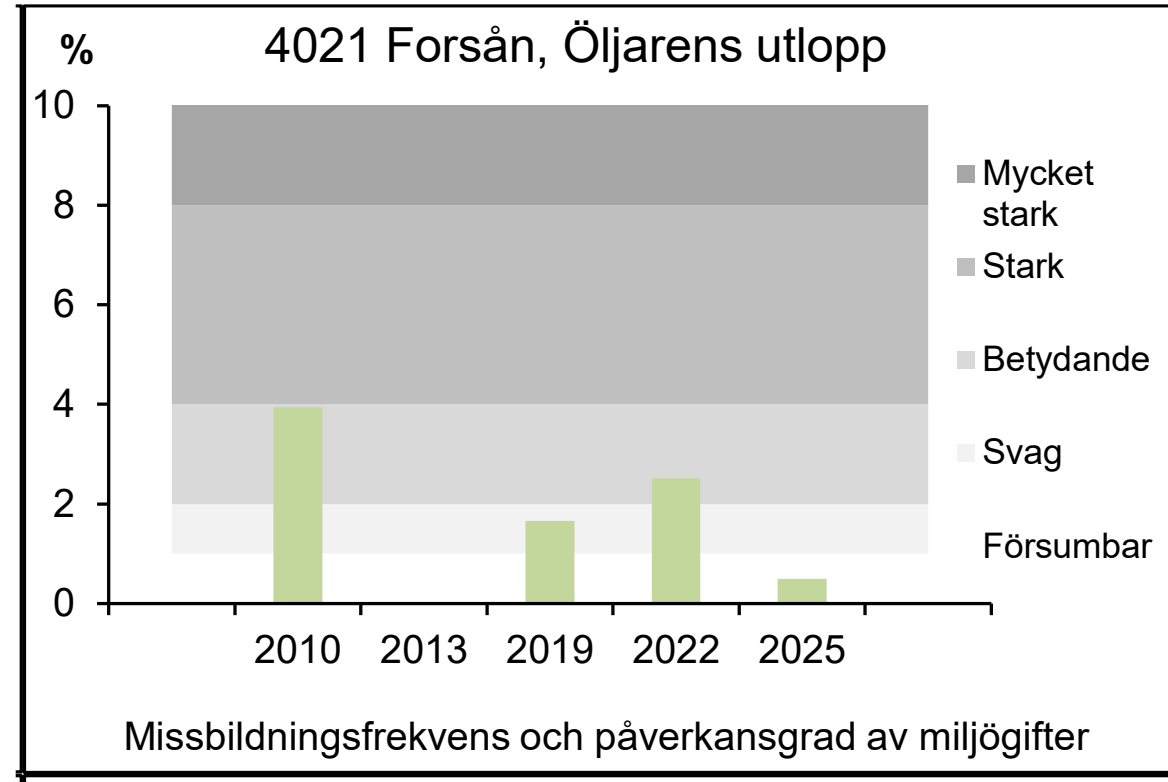
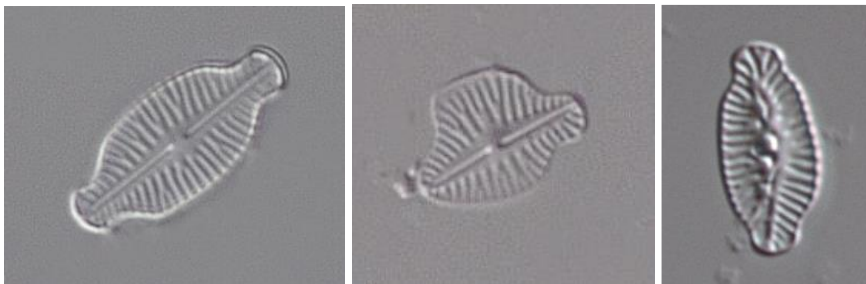
Forsån näringsstatus kiselalger

- Kiselalgsundersökningarna visar en tendens till försämring från måttligt till otillfredsställande status fram till 2019, men en förbättring till måttlig status 2022 och 2025.
- Det senaste treårsmedelvärdet landar i måttlig status, men lokalen kan fortfarande sägas ligga i riskzonen för att hamna otillfredsställande status.

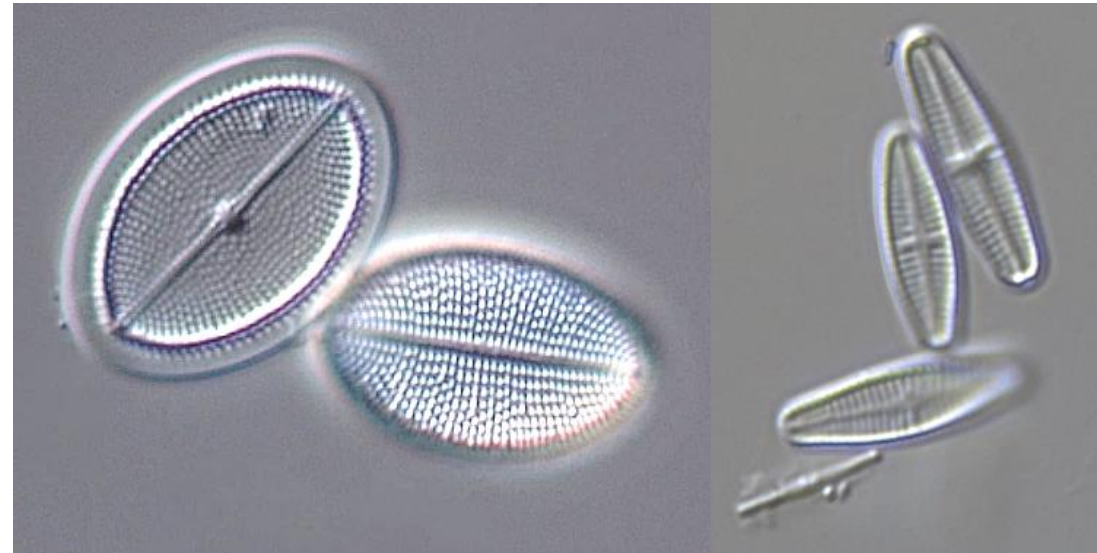
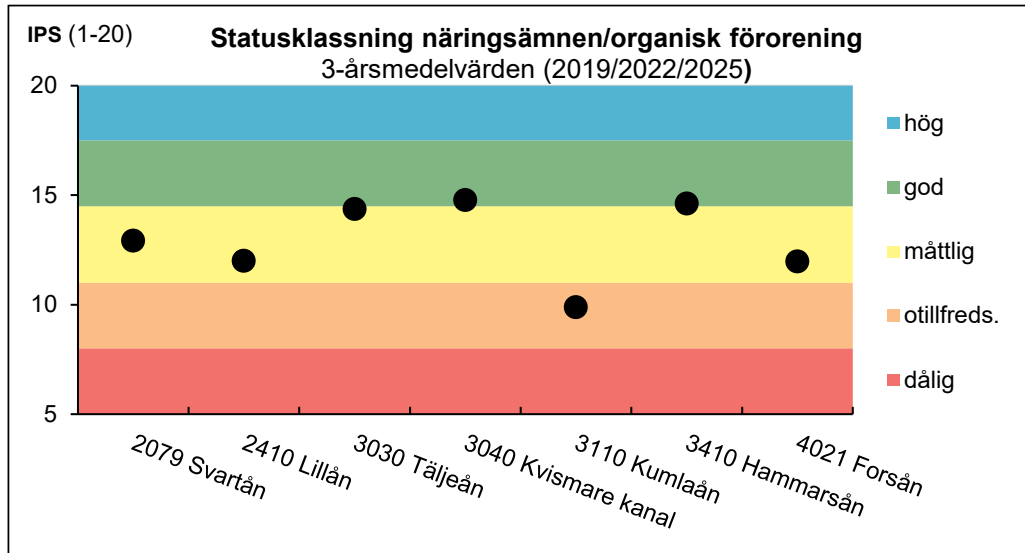
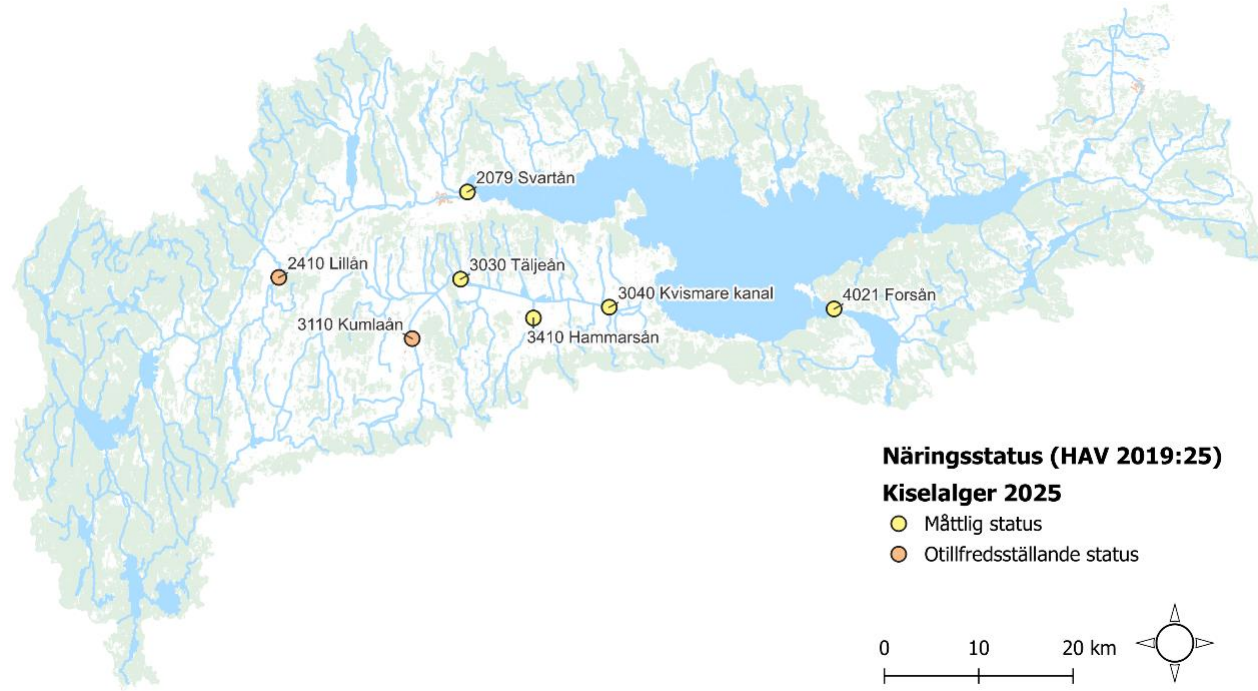
Forsån miljögiftspåverkan kiselalger

- Forsån vid Öljarrens utlopp har haft förhöjd missbildningsfrekvens ett flertal år
- 2010 och 2022 klassades påverkan som betydande
- 2025 kunde dock ingen eller endast en försumbar påverkan konstateras.

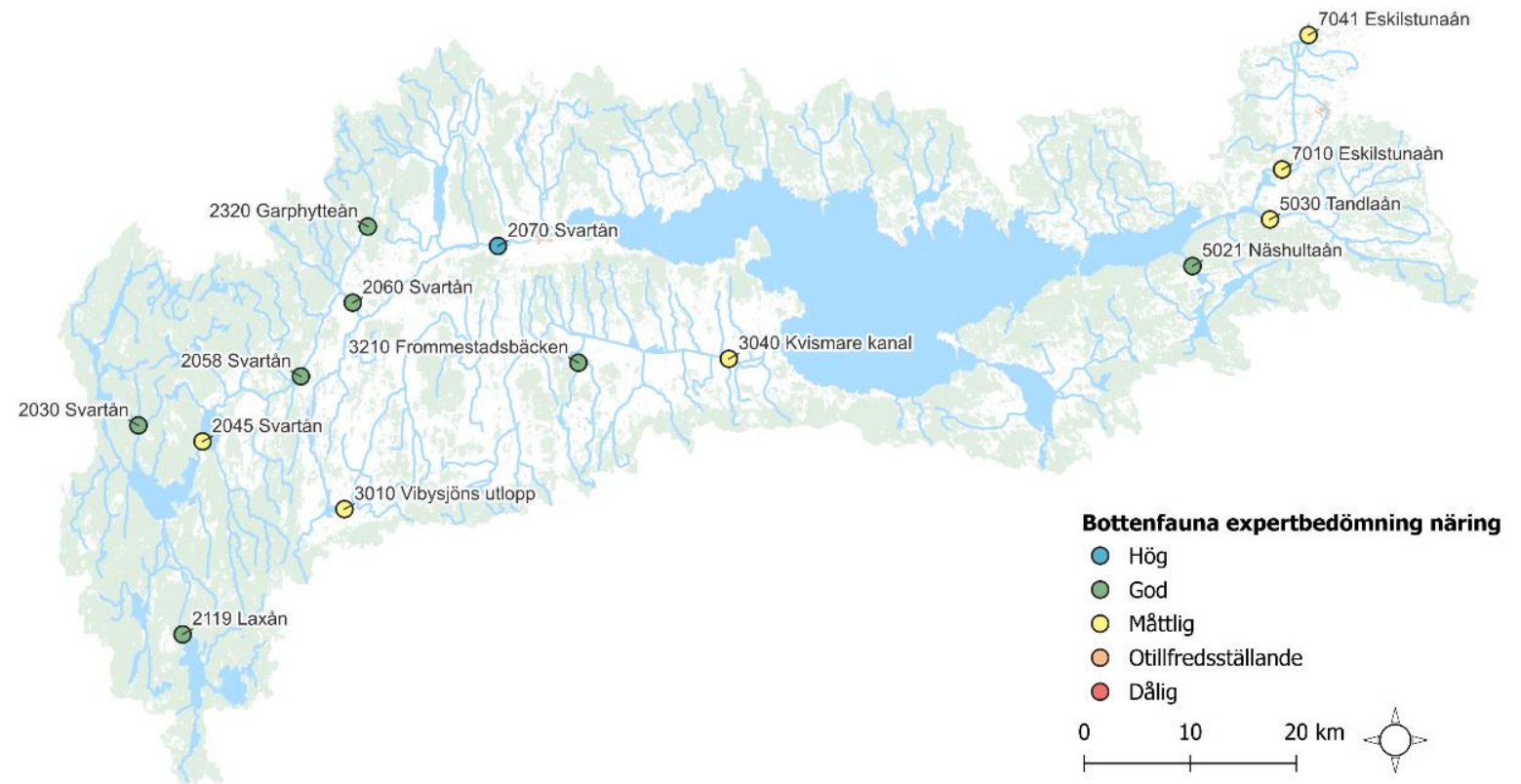
Kiselalger

- Måttlig till otillfredsställande näringsstatus
- Risk för betydande miljögiftspåverkan i 3030 Täljeån

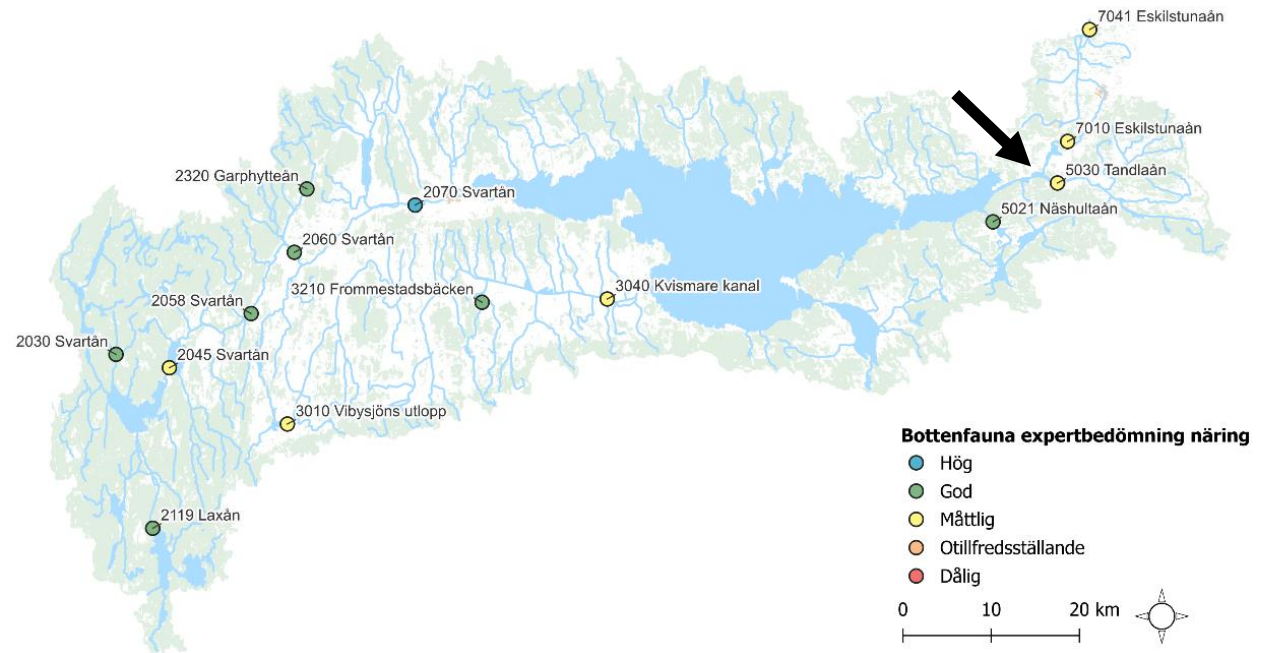
Bottenfauna i rinnande vatten

- Jämfört med fosforklassningen indikerar bottenfaunan bättre förhållanden, i flera fall god status i vattendrag med höga fosforhalter.
- Bottenfaunan påverkas inte direkt av höga fosforhalter utan indirekt på grund av igenslammade bottnar eller låga syrehalter.

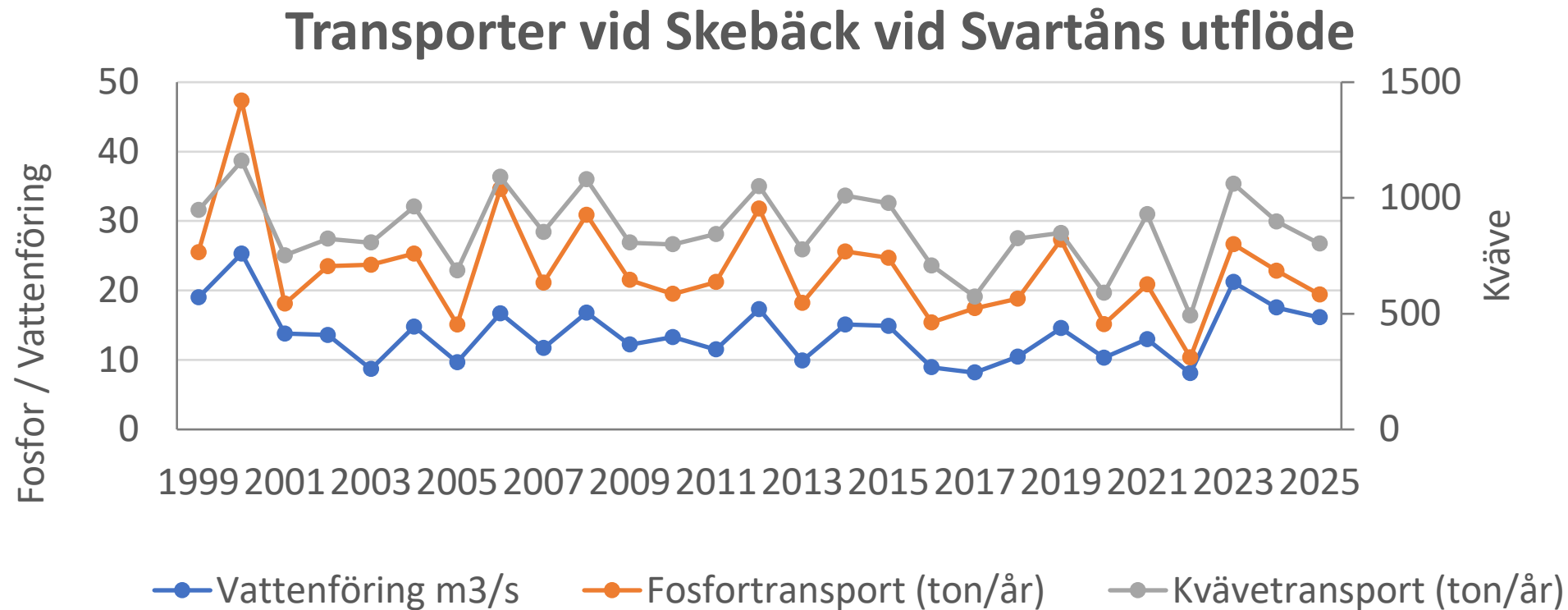

Spännande trollslända i Tandlaån

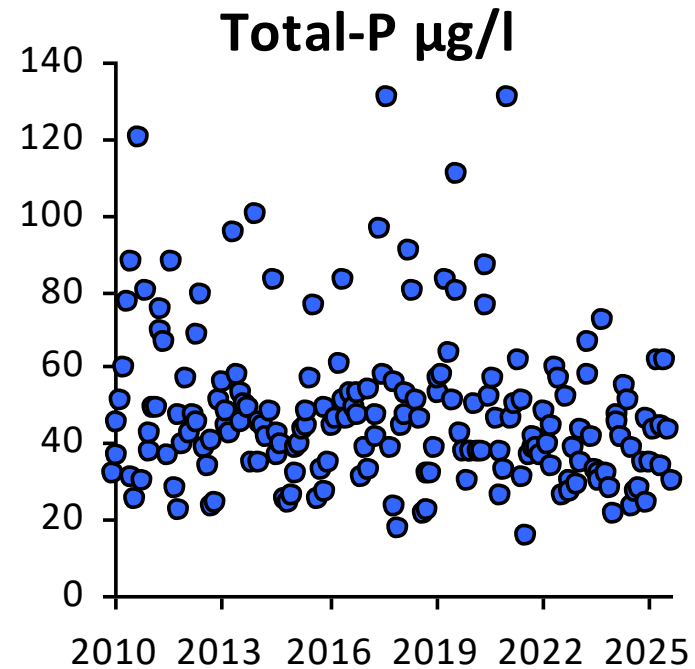
- **Spetsfläckad trollslända, *Libellula fulva***, som påträffades i Tandlaån vid Tandla (5030). Arten förekommer i måttligt näringsrika, vegetationsrika, långsamt rinnande vatten.
- Den har återhämtat sig något efter en kraftig tillbakagång under 1970- och 1980-talen.
- Artens ökning bedöms bero på förbättrad vattenkvalitet

Transporter av fosfor och kväve

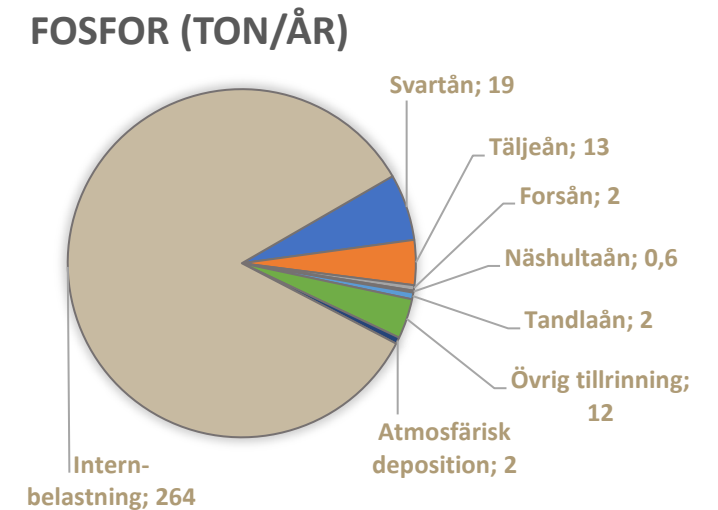
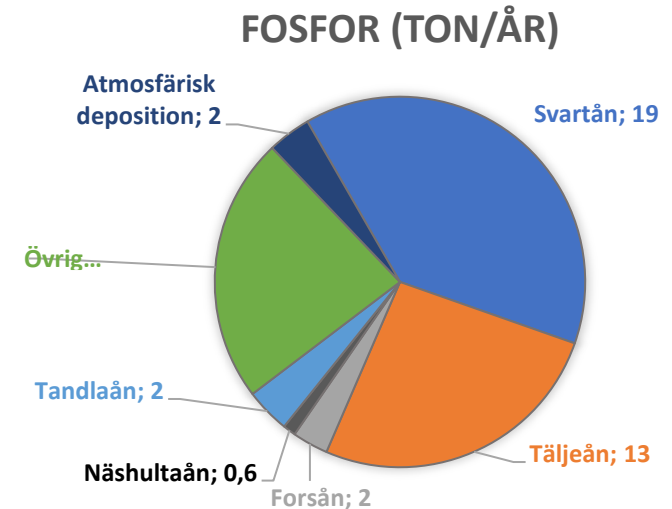

Totalfosfor 2079 Svartån nedströms Skebäck

Fosforbelastning Hjälmarén

		Kväve (ton/år)	Fosfor (ton/år)
Tillförsel	2079 Svartån	802	19,4
	3051 Täljeån	788	13,1
	4021 Forsån	20	1,6
	5021 Näshultaån	13	0,6
	5030 Tandlaån	49	2,0
	Övrig tillrinning (beräknad)	437	11,7
	Atmosfärisk deposition	252	1,9
	Summa	2362	50
Uttransport	7005 Eskilstunaån (netto)	517	27,3
	Hjälmare kanal	42	2
	Summa	559	30
Retention ton/år		1802	21
Retention Hjälmarén %		76%	41%

Mer information och data

- **Hjälmarens Vattenvårdsförbund** <https://hjvuf.se>
Beskrivning av verksamheten kontrollprogrammet och vattenkemidata från den samordnade recipientkontrollen.
- **Miljödata MVM** <https://miljodata.slu.se/mvm/>
Datavärd för såväl vattenkemi som biologiska undersökningar i sötvatten. Skriv SRK Eskilstunaån i fältet "Undersökningar".
- **SMHI vattenwebben** <https://vattenwebb.smhi.se/>
Flödesuppgifter, källfördelning av näringsämnen mm. Gå in på "Ladda ner modelldata per område" och sök via kartan eller efter lokalens SUBID.
- **VISS Vatteninformationssystem Sverige** <https://viss.lansstyrelsen.se/>
Statusklassning och normer. Sök på provplatsens EU_CD, eller SRK Eskilstunaån.

Mer information om Eskilstunaåns avrinningsområde

Hjälmarens Vattenvårdsförbund <https://hjvuf.se> Beskrivning av verksamheten och vattenkemidata från den samordnade recipientkontrollen.

Miljödata MVM <https://miljodata.slu.se/mvm/> Datavärd för såväl vattenkemi som biologiska undersökningar i sötvatten. Skriv SRK Eskilstunaån i fältet "Undersökningar".

SMHI vattenwebben <https://vattenwebb.smhi.se/> Flödesuppgifter, källfördelning av näringsämnen mm. Gå in på "Ladda ner modelldata per område" och sök via kartan eller efter lokalens SUBID.

VISS Vatteninformationssystem Sverige <https://viss.lansstyrelsen.se/> Statusklassning och normer. Sök på provplatsens EU_CD, eller SRK Eskilstunaån.

Station	SUBID	EU_CD (VISS)	Provplatsnamn
2030	5904	SE655520-142790	Utloppet ur Lill-Björken
2045	5822	SE655350-143400	Svartåns inflöde i Teen
2059	6165	SE656534-144582	Svartån vid Brohyttan
2060	6163	SE656700-144795	Svartån Hidingebro
2070	6272	SE657170-146205	Svartån Karlslund
2077		SE657300-146840	Svartån uppströms Skebäck
2079	6278	SE657319-146891	Svartån nedströms Skebäck
2085		SE657049-147778	Hemfjärdens utl (N Åssundet/S Åssundet)
2119		SE653550-143200	Västra Laxsjöns utlopp
2121		SE654510-143050	Laxån vid Ågrena
2330		SE656865-144720	Garphytteån vid Hidinge
2410	5389	SE656438-144881	Lillån från Logsjön vid Knista
2609	5526	SE658021-145720	Blacktaån inflöde i Tysslingen
2620	6209	SE657191-146029	Tysslinge kanals utlopp i Svartån
2740	6089	SE657340-146725	Lillån från Längen
3010	5720	SE654720-144730	Vibysjöns utlopp
3018	6054	SE656435-145780	Täljeån vid Täby
3030	6103	SE656399-146810	Täljeån vid Almbro
3035	6101	SE656155-147778	Täljeån vid Tybblebron
3040	5977	SE656050-148410	Kvismare kanal vid Odensbacken
3051	5949	SE656150-148730	Täljeån utflöde i Storhjälmaren
3103		SE655566-146340	Kumlaån uppströms Kumla ARV
3107		SE654993-146110	Ralaån uppströms Hallsbergs ARV
3110	5859	SE655780-146290	Kumlaån vid Brånsta
3115	6045	SE656207-146503	Kumlaån vid Mosjön
3210		SE656060-146950	Frommestabäcken vid Ekeby
3410		SE655975-147575	Hammarån vid Hammar
4021	5983	SE656030-150770	Forsån, Öljarrens utlopp
5021	6193	SE656967-152703	Näshultaån vid Näshulta kvarn
5030	6304	SE657330-153505	Tandlaåns mynning
7005	6364	SE657798-153546	Eskilstunaån vid Hyndevedstrand
7030	6513	SE658607-153750	Eskilstunaån nedstr. avloppsverket2
7040/7041	6657	SE659028-153872	Eskilstunaån nedstr. Torshälla
2010		SE656535-142575	Ölen
2040		SE655045-142755	Toften
2110		SE653060-143655	Ö Laxsjön
2118		SE653145-143345	V Laxsjön
2730		SE658094-146423	Södra Längen
4010		SE655800-151170	Öljaren
5010		SE656730-153160	Näshultasjön
9010		SE657345-147335	Hemfjärdens
9020		SE657315-148215	Mellanfjärdens
9030		SE656600-149600	Storhjälmaren
9050		SE656910-152165	Östra Hjälmaren

Lycka till med det fortsatta arbetet!

Tack för mig!

Carin Nilsson
Gruppchef, Sweco Mölnlycke

carin.nilsson@sweco.se

0705-353104